

Wytyczne dla gmin

dotyczące przygotowania naboru wniosków oraz rozliczania umów o dofinansowanie dla Beneficjentów końcowych programu priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie”

- 1) Gmina opracuje i opublikuje dokumenty związane z naborem wniosków dla Beneficjentów końcowych na realizację przedsięwzięć w ramach programu priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie” zwanego dalej: „Programem”, w szczególności:
  - a) regulamin naboru wniosków określający sposób składania i rozpatrywania wniosków o dofinansowanie złożonych w naborze, do momentu zawarcia umowy o dofinansowanie,
  - b) wzór wniosku o dofinansowanie dla Beneficjenta końcowego wraz z instrukcją wypełniania,
  - c) wzór wniosku o płatność dla Beneficjenta końcowego wraz z instrukcją wypełniania,
  - d) wzór umowy o dofinansowanie przedsięwzięcia.
- 2) Gmina dokona weryfikacji złożonych wniosków o dofinansowanie pod kątem spełnienia kryteriów formalnych i merytorycznych określonych w regulaminie naboru wniosków oraz wymogów Programu.
- 3) Gmina zapewni złożenie przez Beneficjenta końcowego oświadczeń zapewniających prawidłową realizację przedsięwzięcia, w szczególności:
  - a) o świadomości odpowiedzialności karnej, w szczególności za złożenie podrobionego, przerobionego, poświadczającego nieprawdę albo nierzetelnego dokumentu albo złożenie nierzetelnego, pisemnego oświadczenia dotyczącego okoliczności mających istotne znaczenie dla uzyskania dofinansowania, wynikającej z art. 297 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny;
  - b) o zgodności rodzaju budynku z Programem;
  - c) o akceptacji możliwości przeprowadzenia przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW), wojewódzki fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej (wfośigw) lub osoby/podmioty wskazane przez NFOŚiGW/wfośigw, kontroli w trakcie realizacji przedsięwzięcia, a także w okresie trwałości przedsięwzięcia, w lokalu mieszkalnym objętym przedsięwzięciem oraz dokumentów związanych z dofinansowaniem;
  - d) o tym, że łączna kwota dofinansowania realizowanego przedsięwzięcia przez beneficjenta końcowego w ramach Programu ze wszystkich środków publicznych nie przekracza 100% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia;
  - e) o tym, że Beneficjent końcowy nie otrzymał na przedsięwzięcie dofinansowania w ramach programów NFOŚiGW:
    - Poprawa jakości powietrza w najbardziej zanieczyszczonych gminach – pilotaż ;
    - Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych – pilotaż na terenie województwa zachodniopomorskiego;
    - Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych – pilotaż na terenie województwa dolnośląskiego;
  - f) o świadomości konieczności realizacji przedsięwzięcia zgodnie z przepisami prawa budowlanego;

- g) o posiadaniu uprawnienia do dokonywania, w lokalu mieszkalnym, w którym realizowane jest przedsięwzięcie, czynności obejmujących wnioskowane przedsięwzięcie, a jeśli prace będą realizowane poza lokalem, zobowiązania się do uzyskania odpowiedniej zgody;
  - h) o tym, że w okresie trwałości wynoszącym 5 lat od daty zakończenia przedsięwzięcia, Beneficjent końcowy nie dokona zmiany przeznaczenia lokalu, którego dotyczy wniosek o dofinansowanie z mieszkalnego na inny, nie zdemontuje urządzeń, instalacji oraz wyrobów budowlanych zakupionych i zainstalowanych w ramach dofinansowanego przedsięwzięcia, a także nie zainstaluje dodatkowych źródeł ciepła, niespełniających warunków Programu i wymagań technicznych określonych w Załączniku nr 1 do Programu
- 4) Gmina ponosi odpowiedzialność za weryfikację, że Beneficjent końcowy, który złożył wniosek o dofinansowanie na lokal mieszkalny, znajdujący się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym spełnia warunki Programu i innych wymagań wskazanych w dokumentacji Programu, w tym:
- a) posiada zgodę na realizację przedsięwzięcia wyrażoną przez wszystkich współwłaścicieli lokalu lub wszystkich uprawnionych z ograniczonego prawa rzeczowego;
  - b) jest uprawniony do wsparcia w ramach odpowiednio Części 1), 2) lub 3) Programu, ponieważ spełnia wymogi dotyczące wysokości dochodu Beneficjentów końcowych określone w danej części Programu;
  - c) Czy istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci ciepłowniczej i dostarczania ciepła z sieci ciepłowniczej dla budynku wielolokalowego, w którym znajduje się lokal, którego dotyczy wniosek lub jest on podłączony do sieci ciepłowniczej? (Gmina sprawdza na podstawie, załączonej do wniosku osoby fizycznej decyzji przedsiębiorstwa ciepłowniczego dotyczącej warunków przyłączenia do sieci ciepłowniczej wydanej dla wspólnoty w okresie 12 miesięcy przed złożeniem wniosku o dofinansowanie lub pozyskuje informacje w tym zakresie bezpośrednio z przedsiębiorstwa ciepłowniczego. Otrzymanie dofinansowania na zakup i montaż indywidualnego źródła ciepła w lokalu mieszkalnym nie jest możliwe w przypadku, gdy dla budynku mieszkalnego wielorodzinnego, w którym znajduje się lokal, którego dotyczy wniosek, istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci ciepłowniczej i dostarczania ciepła z sieci ciepłowniczej lub jest on podłączony do sieci ciepłowniczej, w związku z powyższym gmina zobowiązuje się do analizy czy na terenie gminy zlokalizowana jest sieć ciepłownicza
  - d) jeśli w lokalu mieszkalnym, w którym realizowane jest przedsięwzięcie, prowadzona jest działalność gospodarcza rozumiana zgodnie z unijnym prawem konkurencji – w tym przypadku wysokość dofinansowania jest pomniejszana proporcjonalnie do powierzchni zajmowanej na prowadzenie działalności gospodarczej. W przypadku, gdy działalność gospodarcza jest prowadzona na powierzchni całkowitej przekraczającej 30% powierzchni lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym, przedsięwzięcie nie kwalifikuje się do dofinansowania.
- 5) Gmina zweryfikuje kwalifikowalność przedsięwzięcia, w szczególności w zakresie następujących zapisów Programu:
- a) Koszty kwalifikowane są zgodne z Programem, w szczególności z Załącznikiem nr 1 – Rodzaje kosztów kwalifikowanych oraz wymagania techniczne dla Programu;
  - b) Wymianie/likwidacji ulegną wszystkie źródła ciepła na paliwo stałe, niespełniające wymagań minimum 5 klasy według normy przenoszącej normę europejską EN 303-5 i po zakończeniu realizacji przedsięwzięcia w lokalu mieszkalnym wszystkie zainstalowane oraz użytkowane urządzenia służące do celów ogrzewania lub przygotowania ciepłej wody użytkowej (w tym kominki wykorzystywane na cele rekreacyjne) będą spełniać docelowe wymagania aktów prawa miejscowego, w tym uchwał antysmogowych;

- c) Otrzymanie dofinansowania na zakup i montaż indywidualnego źródła ciepła w lokalu mieszkalnym nie jest możliwe w przypadku, gdy dla budynku mieszkalnego wielorodzinnego, w którym znajduje się lokal, którego dotyczy wniosek, istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci ciepłowniczej i dostarczania ciepła z sieci ciepłowniczej lub jest on podłączony do sieci ciepłowniczej;
  - d) W ramach Programu można dofinansować zakup i montaż jednego źródła ciepła spełniającego wymagania Programu do celów ogrzewania lub ogrzewania i cwu. Wyjątek stanowi ogrzewanie elektryczne, które może się składać z kilku urządzeń trwale zainstalowanych w lokalu mieszkalnym, tworzących system ogrzewania tego lokalu mieszkalnego;
  - e) Zakres przedsięwzięcia finansowanego w ramach Programu musi być zgodny z programem ochrony powietrza w rozumieniu art. 91 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. – Prawo ochrony środowiska, właściwym ze względu na usytuowanie budynku, w którym znajduje się lokal mieszkalny objęty dofinansowaniem, obowiązującym na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie.
  - f) Rozpoczęcie przedsięwzięcia przez Beneficjenta końcowego rozumiane jest, jako poniesienie pierwszego kosztu kwalifikowanego (data wystawienia pierwszej faktury lub równoważnego dokumentu księgowego) i może nastąpić nie wcześniej niż data zawarcia umowy o dofinansowanie przez Beneficjenta końcowego z gminą oraz nie wcześniej niż data ogłoszenia pierwszego naboru wniosków o dofinansowanie dla gmin w ramach Programu przez właściwy terytorialnie wfośigw. Koszty poniesione wcześniej będą uznawane za niekwalifikowane;
  - g) Zakończenie przedsięwzięcia przez Beneficjenta końcowego (data wystawienia ostatniej faktury lub równoważnego dokumentu księgowego lub innego dokumentu potwierdzającego wykonanie prac) oznacza rzeczowe zakończenie wszystkich prac objętych umową o dofinansowanie, pozwalające na prawidłową eksploatację zamontowanych urządzeń
  - h) Okres kwalifikowalności kosztów poniesionych przez Beneficjentów końcowych zostanie określony w regulaminach naboru ogłaszanych przez gminy, jednak termin zakończenia realizacji przedsięwzięcia nie może przekroczyć 31.12.2025 r.
  - i) Na jeden lokal mieszkalny może być udzielone jedno dofinansowanie w ramach Programu.
- 6) Gmina zawrze umowy o dofinansowanie z Beneficjentami końcowymi, którzy będą realizować przedsięwzięcia. Umowy będą zawierane po podpisaniu umowy o dofinansowanie pomiędzy Gminą a WFOŚiGW.
- 7) Gmina zweryfikuje spełnienie przez Beneficjenta końcowego wymagań wynikających z zapisów Programu. W szczególności do rozliczenia przekazywanego przez Beneficjenta końcowego powinny zostać dołączone następujące rodzaje dokumentów:
- a) Potwierdzenie trwałego wyłączenia z użytku źródła ciepła na paliwo stałe. Potwierdzeniem trwałego wyłączenia z użytku źródła ciepła na paliwo stałe jest imienny dokument zezłomowania/karta przekazania odpadu/formularza przyjęcia odpadów metali. W uzasadnionych przypadkach, np. trwałego wyłączenia z użytku pieca kaflowego, Beneficjent końcowy może udokumentować ten fakt w inny wiarygodny sposób np. dokument trwałego odłączenia źródła ciepła od przewodu kominowego wystawiony przez mistrza kominiarstwa;
  - b) Dokumenty zakupu, czyli kopie faktur lub innych równoważnych dokumentów księgowych, potwierdzających nabycie materiałów, urządzeń lub usług.
  - c) Dokumenty potwierdzające spełnienie wymagań technicznych określonych w Załączniku nr 1 do Programu;
  - d) Dokument potwierdzający instalację źródła ciepła przez instalatora posiadającego odpowiednie uprawnienia (w szczególności, w przypadku kotłów gazowych, protokołu ze

sprawdzenia szczelności instalacji czy protokołu sporządzonego przez kominiarza w zakresie prawidłowego działania kanałów spalinowych i wentylacyjnych).

- 8) Nie wypłaca się dofinansowania, jeżeli Beneficjent końcowy zbył przed wypłatą dofinansowania lokal mieszkalny objęty tym dofinansowaniem.
- 9) Gmina dokona kontroli w miejscu realizacji przedsięwzięcia, dla co najmniej 10% zakończonych w danym roku przedsięwzięć przez Beneficjentów końcowych.